

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 2) ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 116 คน ครูผู้สอนจำนวน 322 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 438 คน โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ พฤติกรรมการมุ่งสัมพันธ์รายบุคคล พฤติกรรมการวางแผน เป็นอันดับสาม และพฤติกรรมการมีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านพฤติกรรมการมุ่งประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ผู้บริหาร มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารเป็นผู้ประสานให้ผู้ร่วมงานเข้าใจในการปฏิบัติงานไปในทางเดียวกัน เป็นอันดับสาม และผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น เป็นอันดับสุดท้าย

1.2 ด้านพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทีมงานมีอิสระในการปฏิบัติงาน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ผู้บริหารสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงาน ผู้บริหารพัฒนาทีมงานให้มีความรู้เพิ่มเติม เป็นอันดับสาม และผู้บริหารปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลาย เป็นอันดับสุดท้าย

1.3 ด้านพฤติกรรมกรรมการมองการณ์ไกล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารกำหนดยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรม มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม รองรับ เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหาร เป็นอันดับสาม และผู้บริหารมีความสามารถในการเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว เป็นอันดับสุดท้าย

1.4 ด้านพฤติกรรมการมีคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารกล้าแสดง ความรับผิดชอบต่อการกระทำและการตัดสินใจ เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นอันดับสาม และผู้บริหาร มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหารงาน เป็นอันดับสุดท้าย

1.5 ด้านพฤติกรรมการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารได้ศึกษานโยบายของหน่วยเหนือและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ผู้บริหารหาวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ผู้บริหารมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบงานได้อย่างเหมาะสม เป็นอันดับสาม และผู้บริหารสามารถกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดผลสำเร็จตามแผนปฏิบัติการ เป็นอันดับสุดท้าย

1.6 ด้านพฤติกรรมการมุ่งสัมพันธ์รายบุคคล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้ร่วมงานพัฒนาในรูปแบบต่างๆ เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้บริหารกระจายอำนาจให้ผู้ร่วมงานรับผิดชอบ

และตัดสินใจด้วยตนเอง เป็นอันดับสาม และผู้บริหารยอมรับและปฏิบัติตามคำแนะนำของ ผู้ได้บังคับบัญชา เป็นอันดับสุดท้าย

2. วิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเรียนรู้ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการวิเคราะห์ ผู้เรียน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการวิเคราะห์หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นอันดับสาม และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นอันดับสุดท้าย สามารถสรุปรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการวิเคราะห์หลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเรียนรู้ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อการจัดทำรายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้ เป็น อันดับแรก รองลงมา คือ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และคุณลักษณะของผู้เรียน การประชุมเพื่อบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ตาม นโยบายของ โรงเรียน สังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้จากทุกสาระการเรียนรู้เป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นอันดับสาม และการกำหนดหน่วยการเรียนรู้จากการบูรณาการสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นอันดับสุดท้าย

2.2 ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเรียนรู้ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อการทดสอบทักษะและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนตาม ความเหมาะสมกับรายวิชา เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนเป็น รายบุคคลจากแหล่งข้อมูลหลากหลาย การประเมินผลข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อกำหนดปัญหา และความ ต้องการพัฒนา เป็นอันดับสาม และการวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของผู้เรียนที่ต้อง ปรับพื้นฐาน เป็นอันดับสุดท้าย

2.3 ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเรียนรู้ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การจัดกลุ่ม เรียนรู้และเวลาที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพ จริงและสอดคล้องกับแนวทางการวัดผลที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้และการวัดผลตามแบบที่กำหนด เป็นอันดับสาม และการศึกษาทบทวนข้อมูลการกำหนด หน่วยการเรียนรู้การวิเคราะห์และปรับพื้นฐานผู้เรียน เป็นอันดับสุดท้าย

2.4 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเรียนรู้ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อการปรับเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรม สื่อ พฤติกรรมผู้เรียน เวลา เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์การประเมิน

ในแต่ละแผนการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ เป็นอันดับสาม และการสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาแผนการเรียนรู้ เป็นอันดับสุดท้าย

2.5 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อการพัฒนาการของผู้เรียนในการบรรลุผลการเรียนรู้ เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การพัฒนาการของการบรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทักษะการคิด วิเคราะห์ อ่าน เขียน การประมวลผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ในแต่ละหน่วยให้เชื่อมโยงกับข้อมูลที่ต้องการ เป็นอันดับสาม และแนวทางการพัฒนาหรือปรับปรุงผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ เป็นอันดับสุดท้าย

2.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อการทบทวน การประเมินผลการเรียนรู้แต่ละหน่วย เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การจัดทำเค้าโครงการวิจัยตามแบบที่กำหนด การวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ เป็นอันดับสาม และการจัดทำ เค้าโครงการวิจัยตามแบบที่กำหนด นำเสนอผลงานวิจัยให้กับผู้เกี่ยวข้อง เป็นอันดับสุดท้าย

2.7 ด้านการรายงานผลการเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อการจัดทำสรุปและรายงาน ผลการเรียนรู้ในวิชาที่สอน เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การร่วมกับเพื่อนครูในการวิเคราะห์ผลการจัด การเรียนรู้ การจัดทำสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นอันดับสาม และการจัดทำสารสนเทศ ระบบการเรียนรู้ในวิชาที่สอน เป็นอันดับสุดท้าย

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r_{xy} = 0.394$)

การอภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีม โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทีมงานมีอิสระในการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรก เพื่อให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพเต็มที่ ไม่เกิดความเกร็ง กลัว รองลงมา คือ พฤติกรรมการมุ่งสัมพันธ์ รายบุคคล ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานพัฒนาในรูปแบบต่างๆ สำหรับพฤติกรรม การวางแผน เป็นอันดับสาม โดยผู้บริหารควรศึกษานโยบายของหน่วยงานและความต้องการของ ท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน ให้เกิดความเหมาะสมกับท้องถิ่น และอันดับสุดท้าย คือ พฤติกรรมการมีคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารควรกล้าแสดงความรักชอบต่อการกระทำและ การตัดสินใจ เพื่อให้ครูนำมาเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตน และทำงานด้วยกันอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติมา เทียนทอง (2546 : 90) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารเขตพื้นที่ การศึกษาในทศวรรษหน้าโดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาด้วยการเลือก แบบเจาะจงจำนวน 24 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เครื่องมือที่ใช้เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้างและแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ มัชชฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยจาก การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาในทศวรรษหน้า สอดคล้องกับแบบจำลองความคิดในอนาคตของอูลริช คือ 1) คุณลักษณะส่วนตัวด้านความน่าเชื่อถือ 5 ประการ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความฉลาดและวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้มีทักษะในการสื่อสาร เป็นผู้ที่ เข้าถึงได้ เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในหลักการ มีค่านิยมที่ถูกต้องและมีความจริงใจ เป็นผู้ที่มีความมั่นใจ ในตนเองและมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ 2) ความสามารถในการบริหารจัดการมี 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถ ในการวิเคราะห์และวางแผน ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ความสามารถในการบริหารจัดการ จัดการทรัพยากร ความสามารถในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ความสามารถในการติดตามงานและ ประเมินผล

2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นอันดับแรก โดยการทดสอบทักษะและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนตาม ความเหมาะสมกับรายวิชา เนื่องจากนักเรียนเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงควร ให้ความสำคัญที่ตัวนักเรียน ด้วยการวิเคราะห์ผู้เรียนด้วยการทดสอบนักเรียนก่อน เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ได้รับความรู้ที่คิดต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนา เฉิดโฉม

(2545 : 51 - 55) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ พบว่า ในภาพรวมของครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมากสองด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบทบาทของครู ส่วนอีกสองด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านเทคนิคการวัดผลและประเมินผล และด้านเทคนิคการสอน รองลงมา คือ ด้านการวิเคราะห์หลักสูตร โดยควรจัดทำรายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนอย่างแท้จริง สำหรับด้านการจัดการเรียนรู้เป็นอันดับสาม โดยควรทำการปรับเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรม สื่อ พฤติกรรม ผู้เรียน เวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2545 : 72 - 73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า คณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับเป็นประจำ โดยมีตัวบ่งชี้ที่คณาจารย์ปฏิบัติมากที่สุด ตามความเห็นของคณาจารย์ คือ อาจารย์เตรียมการสอนทั้งด้านเนื้อหา วิธีการ และปฏิบัติน้อยที่สุดคือ อาจารย์ร่วมมือกับผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา ของนักศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นอันดับสุดท้าย ด้วยการทบทวนการประเมินผลการเรียนรู้แต่ละหน่วย การเตรียมการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ลาน้ำเที่ยง (2545 : 108-110) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามตัวบ่งชี้มาตรฐานการเรียนรู้ของสำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า พฤติกรรมของครูผู้สอนที่ปฏิบัติมากกว่าไม่ปฏิบัติคือ พฤติกรรมครูเตรียมการสอน ทั้งเนื้อหา และวิธีการ พฤติกรรมครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าหัวใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่โรงเรียนปฏิบัติตามที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังนั้นภาวะผู้นำไม่ได้มีส่วนสำคัญสูงสุดที่จะทำให้การจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ปาละ (2548 : 98-100) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของครูผู้สอนต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบ

ระดับความคาดหวังของครูผู้สอนต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติจริงในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยที่ระดับความคาดหวังสูงกว่าระดับการปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน เปิดโอกาสให้ทีมงานมีอิสระในการปฏิบัติงาน ควรกำหนดคุณศาสตร์ที่เป็นรูปธรรม มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม รองรับ ผู้บริหารควรกล้าแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำและการตัดสินใจ ควรศึกษานโยบายของหน่วยงานและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน และควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานพัฒนาในรูปแบบต่างๆ

2. ผู้บริหารควรจัดทำรายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้ตามรูปแบบที่กำหนด ทำการทดสอบทักษะและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนตามความเหมาะสมกับรายวิชา จัดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ ควรปรับเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรม สื่อ พฤติกรรมผู้เรียน เวลา ควรพัฒนาการเรียนของผู้เรียนในการบรรลุผลการเรียนรู้ ทำการทบทวนการประเมินผลการเรียนรู้แต่ละหน่วย และควรทำการจัดทำสรุปและรายงานผลการเรียนรู้ในวิชาที่สอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในรายละเอียดในด้านต่างๆ และในเขตพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มเติมต่อไป